

Kommentarer til ny

AFFALDSHÅNDTERINGSPLAN

Da vi i DN REBILD er meget optaget af spørgsmål om affald og ressourcer, har vi med spænding set frem til Rebild Kommunes nye affaldshåndteringsplan. Vi glædede os til at se, hvilke konkrete tiltag, der var planlagt for at opfylde målene i regeringens ressourcestrategi, som vi finder både god og tiltrængt. Først på året oplyste kommunen, at den nye affaldshåndteringsplan ville komme i offentlig høring i maj måned.

Nu hvor planen endelig er offentliggjort, undrer vi os over, hvad den forlængede sagsbehandlingstid er gået med, for planen er efter vores vurdering hverken særlig konkret eller særlig ambitiøs. Skyldes forsinkelsen mon uafklarede spørgsmål i forbindelse med Rebild Kommunes udtræden af affaldsselskaberne I/S Fællesforbrændingen og I/S RenoVest og fusionen af I/S Reno-Nord, I/S Mokana og I/S Fællesforbrændingen?

Om planforslagets "brugervenlighed"

Vi oplever de mange underpunkter i bilagene som noget forvirrende at navigere i. Det er svært at spotte de relevante tabeller, sammenligne tallene fra forskellige tabeller og danne sig et overblik. Det bærer vores høringssvar muligvis præg af, selvom vi har gjort os umagen for at finde rundt.

Uddrag fra planens afsnit 3.1:

- Vi skal forbrænde mindre affald og være bedre til at udnytte de værdier og ressourcer som er i det: Det sker blandt andet ved at sikre bedre udnyttelse af ressourcerne i affaldet. Dette mål sætter fokus på at undersøge hvordan og hvor meget, der skal kildesorteres og indsamles ved husstandene i Rebild Kommune. Derudover skal der undersøges muligheder for separat indsamling og behandling af det organiske affald fra husstandene, samt de økonomiske konsekvenser heraf. Hvis ressourcestrategiens mål om at genanvende 50 % af husholdningsaffaldet skal nås, kan det på sigt blive nødvendigt at sortere det organiske affald fra dagrenovationen*

Det var vores forventning, at bl.a. mulighederne for at kildesortere husholdningsaffaldet i flere fraktioner - herunder separat indsamling af det organiske affald - var undersøgt under forberedelserne af denne plan, således at planens mål ville bestå i konkrete procenttal for genanvendelse af de enkelte materialer og ikke blot mål om at undersøge mulighederne.

Kommunerne skal opfylde regeringens ressourcestrategi - det står ikke til diskussion. For at opnå 50% genanvendelse af husholdningsaffaldet, er det nødvendigt, at hovedparten af det organiske affald indsamles separat og udnyttes til bioforgasning. Spørgsmålet er derfor ikke **om**, men **hvor snart** og **hvordan** der kan etableres en fornuftig løsning til det organiske affald - en løsning som

gavner miljøet både i kraft af, at CO₂-udledningen reduceres, når det organiske affald ikke længere brændes af, og i takt med at biogassen erstatter fossile brændsler.

Vi har fået oplyst, at EU pusler med nye planer for øget genanvendelse, og at målet skulle være 70% i år 2030. Det gælder altså bare med at komme i gang.

I et af underpunkterne til bilag 2 (ja, hvor var det nu?), kan vi se, at kommunen trods alt regner med at opfylde regeringens strategi. Der er sat procenter på, hvor stor en andel af det organiske affald og de enkelte materialer, man forventer at sende til genanvendelse i 2018. Hvorfor fremgår det ikke som utvetydige mål i planen?

Uddrag fra planens afsnit 3.1:

Husholdninger og erhverv	Genanvendelse			Forbrænding			Deponering		
	2012	2018	2024	2012	2018	2024	2012	2018	2024
Samlet affaldsmængde	19.579	22.933	24.703	18.104	16.054	15.915	12.830	13.143	13.535
Andel i procent	37	42	43	34	29	28	24	24	24

Ud fra de initiativer, der tages i kommunens affaldsplan, og ud fra det nuværende niveau for genanvendelse, forbrænding og deponering af affald har kommunen udarbejdet en prognose. Prognosen beskriver forventningerne til udviklingen i affaldsmængderne og behandlingen heraf i planperioden. Disse forventninger udgør samtidig kommunens konkrete mål for udviklingen i affaldsmængderne i planperioden.

Borgerne i Rebild Kommune producerer årligt 225 kg eller 57% mere husholdningsaffald end den gennemsnitlige dansker.

Af tabellen ovenfor fremgår, at kommunen forventer, at den samlede affaldsmængde vil stige med 7% i planperioden. Vi håber den spådom er forkert, da den mængde affald vi i øjeblikket producerer har en uacceptabel negativ indvirkning på natur og miljø. Vi beder derfor kommunen sætte mål for en faktisk reduktion i mængden af produceret affald.

Det undrer os, at kommunens forventning til udvikling i affaldsmængderne over de kommende år falder sammen med kommunens mål for udviklingen. Skal det forstås sådan, at kommunen ikke har regnet på, hvordan udviklingen ville forløbe, hvis nuværende praksis for affaldshåndtering fortsætter uændret?

Det fremgår af tabellen ovenfor, at andelen af genanvendt affald forventes at stige med 6 % i planperioden og andelen af forbrænding forventes at falde tilsvarende. Det virker dog uambitiøst, at målsætte reduktionen i affaldsforbrænding over de næste 12 år. til blot 2.189 ton eller reelt 12 % af det, der blev brændt af i 2012.

Fra bilag 2 afsnit 8:

For alle selskaber gælder det, at Rebild Kommune er forpligtet, ved selskabernes vedtægter, til at levere de forbrændingsegne mængder affald, der svarer til de producerede mængder fra de respektive gamle kommuner

Vi har fået oplyst, at ovenstående ikke betyder, at Rebild Kommune er forpligtet til at sende x antal ton affald til forbrænding hos bl.a. RenoNord, men blot den mængde affald, som ikke kan nyttiggøres ved genanvendelse. Alligevel får man let den tanke, at kommunens beskedne ambitionsniveau vedr. reduktion af forbrændt affald er valgt af hensyn til varmeproduktionen.

Fra Handleplaner 2014-2018, Dagrenovation:

Betydning for ressourceforbruget

Der skal afsættes ressourcer til:

- *at afklare yderligere sortering af organisk affald, papir, pap, plast, metal og træ*
- *evt. at gennemføre pilotforsøg*
- *evt. at etablere nye ordninger for organisk dagrenovation mv.*

Er det nødvendigt at bruge tid på pilotprojekter?

Mange kommuner har allerede gjort sig erfaringer med øget kildesortering ved husstandene og har nu velfungerende ordninger, hvoraf den bedst egnede til en landkommune kunne kopieres i Rebild Kommune eller i en gruppe af nabokommuner. Vi bifalder kommunens ønske om at samarbejde med nabokommunerne om fælles løsninger, men opfordrer samtidig til at speede samarbejdsprocessen op. For os er det vigtigt, at alle husstande så hurtigt som muligt kommer i gang med øget kildesortering, således at der bliver sat skub i genanvendelsen, og overforbruget af de jomfruelige naturressourcer derved reduceres.

Det fremgår af *Bilag 3 Tidsplan*, at kommunen straks i 2015 vil undersøge mulighederne for at indsamle yderligere 2 - 3 fraktioner af husholdningsaffaldet separat, Det er rigtig godt, men vi mener, at alle typer husholdningsaffald fra starten skal indgå i en samlet planlægning - også det organiske, som kommunen ifølge tidsplanen først skal tage stilling til i 2016 - 2017. Det betyder, at vi først kommer i gang med at genanvende det organiske affald kort tid inden 2022, hvor målet om 50% genanvendelse skal være nået. Det er efter vores vurdering alt for sent,

Miljøministeriet har netop nedsat et ressource-team, hvis formål er at opsamle og formidle viden, igangsætte projekter og bistå kommuner og andre aktører med at implementere ressourcestrategiens målsætninger for husholdningsaffaldet. Vi opfordrer Rebild Kommune til at tage kontakt til teamet straks - og altså inden affaldshåndteringsplanen vedtages endeligt, Vejledning fra teamets eksperter kan muligvis føre til ændringer i tidsplan såvel som samarbejdsplaner, således at vi hurtigere kan komme i gang med at indsamle det organiske affald separat.

I begyndelsen af 2015 afholder ressource-teamet et kommuneseminar for politikere, som vi under alle omstændigheder vil opfordre byrådet til at deltage i.

Hvor kommer vi hen?

I afsnit 3 om handleplanerne er beskrivelsen af hver enkeltfraktion opdelt af spørgsmålene: Hvilke krav skal vi opfylde? Hvor står vi? Hvor kommer vi hen?

Under sidste overskrift spørges der til planens betydning for ressourceforbruget, hvorefter der under samtlige enkeltfraktioner gøres rede for de indsatser, der skal afsættes ressourcer til i kommunen.

Danskerne er et af de mest ressourceforbrugende folkefærd i verden. Det skal de kommunale affaldsplaner være med til at ændre på. Derfor er det oplagt, at den betydning affaldsplanens forskellige initiativer forventes at få for forbruget af de jomfruelige ressourcer, ligeledes beskrives for samtlige enkeltfraktioner under overskriften, Hvor kommer vi hen?

Med venlig hilsen
DN REBILD
v/ Anette Bruun Hansen

Bemærkninger til Affaldsplan i Rebild Kommune 2014-2024

Når man læser affaldsplanen slår det mig, at den er uambitiøs og meget vag i sine formuleringer. Her er nogle eksempler: ”kommunen vil undersøge mulighederne for yderligere udsortering”, ”et øget fokus på sortering af storskrald vil betyde øget genanvendelse”, ”undersøge muligheder for at indsamle og afsætte 2-3 fraktioner yderligere fra husholdninger”, ”undersøge erfaringer med husstandsindsamling af småt elektronik” kommunen vil have fokus på farligt bygge- og anlægsaffald”.

Jeg efterlyser konkrete initiativer og handling

Målsætningen for 2022 er 50 % genanvendelse af husholdningsaffald

Forslag til et konkret initiativ for at nå dette mål:

En måde at øge indsamlingen af genanvendeligt affald er ved at indføre husstandsindsamling af kildesorteret affald. Det betyder, at der skal opstilles en **ekstra beholder** til indsamling af genanvendelige dele. Genbrugsbeholderen er delt op i to rum med plads til glas, flasker, plastdunke og dåser i den ene side og papir, pap og plastfolie i den anden side. Ifølge erfaringer fra andre kommuner, er det tilstrækkeligt at tømme genbrugsspanden hver anden uge.

Borgerinddragelse

En vigtig forudsætning for at kommunen får 50 % genanvendelse af husholdningsaffald, øget genbrug m.m. er at få borgerne inddraget i processen. Det kan ske i form af en brugertilfredshedsundersøgelse. Undersøgelsen skal danne grundlag for yderligere tiltag.

Der kan laves en kampagne for ”Nej tak til reklamer”.

Borgerne kan igennem indkøb og efterspørgsel stille krav om, at produkter skal være produceret mindre ressourcebelastende, med længere levetid og ikke være unødigt emballeret. Det kræver imidlertid en holdningsændring blandt borgerne.

Kommune kan være med til at skabe en holdningsændring ved at informere om, hvordan affald belaster miljø og klima.

Det Grønne Råd kunne skabe interesse for klimaet blandt kommunens borgere. Det vil være oplagt at lave informationskampagner i samarbejde med Det Grønne Råd og Rebild kommune. Kampagnen skal koble klima og affald sammen for på den måde at skabe en holdningsændring.

Borgere og virksomheder kan være med til at nedbringe CO₂-udslippet ved at sortere mere affald til genanvendelse.

Genbrug

På genbrugspladsen i Krastrup er der en skurvogn, hvor det er tiltænkt, at borgerne kan sætte ting ind, som de mener, at andre kan bruge. Et godt initiativ som bare ikke fungerer. Det foreslås, at der tages initiativ til at få det genbrugsinitiativ til at fungere. Der laves samme ordning på de to andre genbrugspladser.

Byttebørs

En oplagt måde at reducere mængderne af det affald, der dannes er at genbruge tingene i stedet for at smide dem ud. På kommunens intranet kunne der etableres en byttebørs, hvor borgerne kan komme i kontakt med hinanden, når de har effekter, som de gerne vil af med eller bytte f.eks møbler, cykler m.m.

Etablering af Grønt Netværk for virksomheder

Igennem Grønt Netværk kan virksomheder få hjælp til at udarbejde en miljøredegørelse, som blandt andet indebærer, at der skal laves en kortlægning af affaldet.

Igennem Grønt Netværk vil kommunen også kunne holde informationsmøder om affaldsforebyggelse. Det kunne f.eks. være ved at invitere andre virksomheder til at fortælle deres gode historie om, hvordan de har reduceret affaldsmængderne, og hvad det har betydet i besparelser. Ad denne vej vil der også kunne skabes kontakter til konsulenter med viden inden for specifikke brancher.

Motivation af borgerne

Vi er mange, som har gået og sorteret f.eks. pap i alle mulige afskygninger og størrelser, samlet det i papkasser og bundet det hele sammen. Når man så oplever flere gange, at Siemested Vognmandsforretning smider affaldet ned i det store åbne lad på komprimatorlastbilen og presser det sammen, så tror jeg simpelthen ikke på, at vognmandsforretningen sortere mit pap fra, når det først er kommet ind i komprimatoren. Det motiverer absolut ikke borgerne til at kildesortere, når det bliver presset sammen med det øvrige. Nedenstående forklaring fra forvaltningen prøver at forklare principperne omkring indsamlingen:

”Indsamlingen foregår i to store lastbiler, en med lad og en med komprimator. På ladet læsses de genanvendelige fraktioner og det brændbare affald kommer i komprimatoren. Indsamlerne fortæller, at de ikke kører ind på alle veje med begge biler. Så vidt det kan lade sig gøre, gennemkører de hver nogle veje. Begge biler medtager begge typer affald, når de kører alene, og når de så mødes indimellem, fordeles og læsses affaldet ordentligt. Komprimatorbilen har en slags kassetter på siden, hvor forskellige genanvendelige fraktioner kan transporteres, f.eks. glas og flasker. På komprimatorbilen kan der også opbevares affald bag på, når skuffen er lukket.

Ligeledes kan bilen med lad læsses med affald til forbrænding, der så kan komme i komprimatoren, når de to biler mødes og fordeler. Det er derfor meget forståeligt, at den måde indsamlingen

foregår på nogle veje, giver anledning til bekymring eller undren hos borgere, der ser deres sorterede, genanvendelige affald blive anbragt på komprimatorbilen, og derfor går ud fra, at det ryger direkte til forbrænding.

Jeg foreslår, at kommunen tager initiativ til at gøre alt for, at vognmandsforretningens indsamling fremmer borgernes tillid til, at deres kildesorterede affald forbliver frasorteret og derfor genanvendt

Sidst men ikke mindst: Der er arbejdspladser i kildesortering, genbrug, klimatiltag m.m.

Med venlig hilsen

Bitt Juul Jensen

Sdr. Kirkevej 4

9520 Skørping

Forvaltningens kommentarer til indkomne bemærkninger, herunder hvorvidt bemærkningerne foreslås at føre til ændringer i den endelige Affaldsplan.

	Høringssvar	Forvaltningens kommentarer
	Planens indhold / generelle kommentarer	
1	Hvorfor fremgår der ikke utvetydige mål i planen? (DN s. 1)	Affaldsplanen indeholder prognoser baseret på affaldsplanens initiativer/handleplaner. Prognoserne beskriver således forventningen til udviklingen i affaldsmængder i planperioden og udgør dermed også kommunens nuværende konkrete mål. <i>Forslag: Affaldsplanens mål fastholdes</i>
2	Sæt mål for faktisk reduktion i mængden af produceret affald. (DN, s. 2)	Prognoserne sammenholdt med det nuværende forbrug angiver målene for affaldsmængderne. Produceret affald pr. borger i RK er 969 kg/år overstiger væsentligt landsgennemsnittet på 624 kg/år. I landsgennemsnittet er dog ikke indeholdt affaldsmængder fra genbrugspladser. Den væsentligste del af affaldet på genbrugspladserne stammer fra husholdninger. De to tal er derfor ikke sammenlignelige. <i>Forslag: Affaldsplanens mål fastholdes</i>
3	Beskriv for samtlige enkeltfraktioner, hvor meget planens initiativer vil betyde for forbruget af de jomfruelige ressourcer. (DN s. 3)	Rebild Kommune ønsker ikke at bruge ressourcer på så omfattende en opgave. Det væsentlige er som minimum at leve op til regeringens ressourcestrategi. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
4	Har RK regnet på mængden, hvis nuværende praksis fortsættes? (DN s. 2)	Nej, forvaltningen har ikke brugt ressourcer på at beregne dette. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
5	Etabler grønt netværk hvor virksomheder lærer hinanden om affaldsreduktion. (BJJ s. 2)	Kommunens erhvervskontor har i samarbejde med kommunens virksomheder etableret flere virksomhedsnetværk, hvor forskellige temaer bl.a. vedrørende energi og klima er i fokus. Erhvervskontoret vil overveje, om der på et tidspunkt skal etableres et selvstændigt grønt netværk eller om "det grønne" fortsat skal være tænkt ind i de eksisterende netværk. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
6	Forlænget sagsbehandling uden mere indhold. Skyldes forsinkelsen uafklarede spm. i forbindelse med kommunens forskellige affaldsselskaber? (DN s. 1)	Arbejdet med at sammenlægge affaldsselskaber har ikke givet anledning til uafklarede spørgsmål, der har påvirket arbejdet med affaldsplanlægningen. Forvaltningen har haft udskiftninger blandt affaldsmedarbejderne og dette har influeret på forvaltningens muligheder for at fremme planen. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>

7	Skyldes kommunens beskedne ambitionsniveau vedr. reduktion af brændbart affald hensyn til varmeproduktionen? (DN s. 2)	Hensyn til varmeproduktion har ikke indgået i Rebild Kommunes overvejelser. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
8	Planen er forvirrende at navigere rundt i. (DN s. 1)	Kritikken er ikke konkret, men vil indgå i det videre arbejde, når en ny affaldsplan skal se dagens lys. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
9	DN foreslår, at Byrådet deltager i ressourceteamets kommuneseminar. (DN s. 3)	Forvaltningen vil i det videre arbejde lade dette indgå som en mulighed for Byrådet / Udvalget. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>

	Tilrettelæg nye ordninger	
10	Det er ikke et spørgsmål om der skal indsamles organisk affald separat, men om hvordan og hvor snart . (DN s. 1)	Forvaltningen er enig i synspunktet. Det er dog pt. en udfordring at finde kapacitet til at modtage og behandle det organiske affald, der samles ind. Forvaltningen arbejder sammen med nabokommuner om at finde og fremme, at der kommer fornuftige løsninger på dette. <i>Forslag: Affaldsplanens formuleringer ændres, så det igangværende samarbejde fremgår, herunder at indsamling af organisk materiale tilstræbes påbegyndt, når den nuværende aftale om indsamling af dagrenovation udløber i april 2017.</i>
11	Brug ikke tid på pilotprojekter, brug andres erfaringer. (DN s. 3)	Forvaltningen er principielt enig, dog vil det på visse områder give mening først at gennemføre et pilotprojekt, inden en ordning rulles ud i fuld skala. <i>Forslag: Teksten i affaldsplanen rettes til, så det fremgår, at evt. pilotprojekter vil være baseret på andres erfaringer.</i>
12	Speed samarbejdsprocessen med samarbejdskommuner op. (DN s. 3)	Samarbejdet med nabokommunerne om nye initiativer er i fuld gang. Affaldsplanen afspejler ikke dette i tilstrækkeligt omfang. <i>Forslag: affaldsplanen ændres / justeres som nævnt under de øvrige punkter i denne gennemgang.</i>
13	Undersøg alle fraktioner i husholdningsaffaldet med det samme – ændr tidsplanen, så undersøgelse af organisk også starter i 2015. (DN s. 3)	Forvaltningen er sammen med nabokommuner ved at fastlægge hvilke tørre fraktioner, det miljømæssigt giver mest mening at samle ind. Forvaltningen vil på baggrund heraf forelægge et konkret oplæg til at implementere indsamling af tørre fraktioner til politisk behandling. Undersøgelser af mulighederne for at afsætte det organiske materiale er påbegyndt. Når konklusionerne heraf foreligger, vil Byrådet blive bedt om at tage stilling til det videre forløb. <i>Forslag: affaldsplanen justeres, så ovenstående fremgår.</i>
14	Indfør husstandsindsamling af kildesorteret affald med tvedelt container til glas, plast, metal + papir, pap, plastfolie med tømning hver 14. dag. (BJJ s. 1)	Som angivet ovenfor arbejder forvaltningen på en løsning som skitseret. <i>Forslag: affaldsplanen justeres, så ovenstående fremgår.</i>

15	Tag kontakt til regeringens ressourcesteam, for at få råd og vejledning til at ændre tidsplan og hurtigere komme i gang med separat at indsamle det organiske affald. (DN s. 3)	Forvaltningen er i kontakt med ressourceteamet. Forvaltningen påtænker bl.a. at søge ressourceteamets kommunepulje om forsøgsordninger/kampagner målrettet kommunens institutioner. Som nævnt ovenfor samarbejder forvaltningen med nabokommuner om at finde og fremme afsætningsmuligheder for det organiske materiale. <i>Forslag: affaldsplanen justeres, så ovenstående fremgår.</i>
----	---	---

	Direkte genbrug	
16	Få byttecontainerne til at fungere. (BJJ s. 2)	Forvaltningen er opmærksom på, at byttecontainerne ikke har fungeret tilfredsstillende og er i gang med at følge op på dette. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
17	Opret byttebørs for borgere på kommunens intranet. (BJJ s. 2)	Det er en god ide, men der findes rigeligt med online bytte/sælgesites. Kommunens intranet henvender sig endvidere alene til de ansatte. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
18	Tilrettelæg brugerundersøgelser. (BJJ s. 1)	Der er planer om brugerundersøgelse, bl.a. som opfølgning på nye ordninger, affaldshæfte og ny app. <i>Forslag: affaldsplanen justeres, så ovenstående fremgår.</i>
19	Lav kampagne for "nej tak til reklamer" (BJJ s. 1)	Der kører allerede kampagner med dette tema, herunder kampagner, hvor man kan nøjes med at modtage de reklamer, man rent faktisk er interesseret i. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
20	Skab holdningsændring hos borgerne vedr. miljørigtige indkøb ved at informere om, hvordan affald belaster miljø og klima. (BJJ s. 1)	Dette indgår netop i flere elementer i affaldsplanen. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
21	Lav infokampagner sammen med det grønne råd – kobl klima og affald sammen. (BJJ s. 1)	Det er en god ide og det sker allerede i et vist omfang i samarbejdet mellem Det Grønne Råd og Rebild Kommune i forbindelse med projektet Klima Rebild. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>
22	Kommunen skal gøre alt for at vognmandsforretningens indsamling fremmer borgernes tillid til at deres kildesorterede affald forbliver sorteret og dermed genanvendt. (BJJ s. 3)	Det er korrekt, at indsamlingen i visse tilfælde desværre ikke afspejler den endelige sortering, der finder sted. Forvaltningen er i dialog med renovatøren om indsamlingen, herunder mulighederne for at tydeliggøre at opdelte fraktioner, forbliver opdelte. <i>Forslag: medfører ikke ændringer i affaldsplanen.</i>